KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

LAUSUNTO

25.10.2023

EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN SIVISTYS- JA TIEDEJAOSTO

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin lausunto asiasta: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) kiittää lausuntopyynnöstänne. Eduskunta on kiinnittänyt pitkään huomiota KAVIn rahoitusvajeeseen ja esittänyt pysyvää tasokorotusta, jota ei ole saatu. Nyt KAVIn taloustilanne on entisestään heikentynyt. Ilman lisärahoitusta tai henkilöstöön kohdentuvia säästötoimenpiteitä KAVIn ensi vuosi on alijäämäinen.

KAVIN TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY						
	TP	Arvio	TA	Kehys	Kehys	Kehys
(1000 euroa)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Henkilöstökulut	3 816	4 083*	4 403	4 313	4 313	4 313
Toimitilavuokrakulut	1 467	1 588	1 395	1 595	1 595	1 595
Palvelujen ostokulut	2 622	3 209	2 532	2 525	2 673	2 673
Muut kulut	351	277	343	334	334	334
Avustukset	84	84				
Investointimenot	21					
Bruttomenot	8 361	9 241	8 673	8 767	8 915	8 915
Maksullisen toiminnan tuotot	616	573	598	620	630	630
Muut tuotot	228	198	320	50	120	10
Bruttotuotot	844	771	918	670	750	640
Nettokäyttö/-käyttöarvio	7 517	8 470	7 755	8 097	8 165	8 275
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	1 216	938	67	-281	-958	-1 555

* Sijaisuuksia ei ole täytetty tai täyttöä on siirretty

Vuodelta 2022 kuluvalle vuodelle siirtynyt määräraha 938 000 € oli suurimmaksi osaksi sidottu mittaviin tekoäly- ja digitalisaatiohankkeisiin, jotka saadaan päätökseen tänä vuonna.

Siirtyvää määrärahaa on jo vuosia käytetty hallinnollisten kustannusten kumulatiivisen nousun kattamiseen. Näihin kuluihin (mm. Valtori ja Palkeet) jotka syntyvät palvelukeskuksissa tuotettavista palveluista, ei KAVI omalla toiminnallaan voi vaikuttaa.

Hallintopalveluiden kustannusten nousu on pitkän aikaa KAVIssa katettu operatiivisen toiminnan henkilötyövuosia vähentämällä. Tämä on johtanut siihen, että lakisääteiset ydinprosessimme ovat tehokkaita mutta haavoittuvaisia. Henkilöstömme on ammattitaitoista ja kykenee siirtymään tarvittaessa tehtävästä toiseen, mutta priorisoinnin myötä resurssivaje vain siirtyy toiseen prosessin kohtaan tai toiseen prosessiin. Kuluvan syksyn aikana henkilöstön kuormittuneisuudesta johtuvia sairaslomia on ollut normaalia enemmän.

KAVI siirtyy nykyistä pienempiin toimitiloihin joulukuussa 2023. Etukäteen ennakoimattomien muuttokustannusten nousun kattamisen jälkeen, tiukalla loppuvuoden talouskurilla ja -suunnittelulla, siirtyvää määrärahaa jää KAVIssa ensi vuodelle hiukan, noin 1 % budjetista. Tämä ei riitä hallinnollisten kustannusten nousun kattamiseen, mikäli hallintokustannusten kehitys jatkuu edellisvuosien kaltaisena.

KAVIn lakisääteiset tehtävät, mediakasvatus ja medialukutaidon edistäminen, ehkäisevät hybridivaikuttamisen keinoja ja vahvistavat demokratiaa sekä kansallista resilienssiä. Audiovisuaaliset kokoelmamme ovat osa arvokasta suomalaista kulttuuripääomaa, joka pohjautuu Suomen demokratiaa ja kulttuurista moninaisuutta edistävään länsimaiseen arvomaailmaan. Audiovisuaalisella perinnöllä on merkittävä vaikutus kansalaisten osallisuuteen kulttuuriperinnöstä, sivistykseen sekä demokratian säilyttämiseen ja vahvistamiseen.

KAVIn toiminta on paitsi yhteiskunnallisesti vaikuttavaa ja kansainvälisesti arvostettua, myös kustannustehokasta. KAVI tekee yhteistyötä Puolustusvoimien kanssa ja toimittaa vuosien 2023-2024 aikana Puolustusvoimille medialukutaitokurssin pilotin.

KAVI on esittänyt opetus- ja kulttuuriministeriölle 300 000 €:n korotusta lakisääteisten tehtävien määrärahoihin toiminnan turvaamiseksi vuonna 2024.

Johtaja Riitta Vanhatalo

Hallintojohtaja Leena Kostiander